

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
T.a.v. drs. W. Koolmees
Postbus 90801
2509 LV Den Haag

De Nederlandsche Bank N.V.

Directie

Postbus 98
1000 AB Amsterdam
+31 20 524 91 11
www.dnb.nl

Handelsregister 3300 3396

Onderwerp

toezichttoets WPS 2021

Datum

23 april 2019

Ons kenmerk

T027-1551827195-797

Geachte heer Koolmees,

Beste Wout,

Conform uw verzoek van 7 maart jl. heeft DNB een toezichttoets uitgevoerd op het conceptwetsvoorstel pensioenverdeling bij scheiding (WPS) 2021.

Graag bericht ik u als volgt over de resultaten daarvan.

DNB wijst erop dat pensioenuitvoerders tijd nodig zullen hebben om het wetsvoorstel te implementeren. Het wetsvoorstel regelt dat bij scheiding voortaan het ouderdomspensioen standaard wordt verdeeld via conversie, d.w.z. dat een zelfstandig pensioenrecht ontstaat voor de verdelingsgerechtigde. Dit impliceert voor pensioenuitvoerders een flinke verandering. Conversie toepassen is complexer dan de huidige standaardverevening, en het wetsvoorstel schrijft – terecht – voor dat pensioenuitvoerders hier meer over communiceren. Dat vergt voorbereiding, en daar is tijd voor nodig. Ook voor individuele burgers en de beroepsgroepen die zich met scheiding bezighouden is dit nieuwe regiem een wijziging waar men zich op moet voorbereiden. Om die reden zit er bij voorkeur een ruime periode tussen het moment dat deze nieuwe wet in het Staatsblad staat, en de inwerkingtredingsdatum. In het wetsvoorstel wordt ervan uitgegaan dat de wet per 1 januari 2021 in werking treedt. DNB adviseert om de mogelijkheid open te laten voor een latere inwerkingtreding.

Daarnaast wil DNB de volgende meer technische opmerkingen maken bij dit concept wetsvoorstel.

Datum

23 april 2019

Ons kenmerk

T027-1551827195-797

De wettekst maakt geen onderscheid tussen een scheiding voor of na pensioeningang, maar de memorie van toelichting suggereert dat dit er wel is

De standaardconversie wordt óók toegepast als het pensioen al is ingegaan. In dat geval wordt dus de reeds ingegane ouderdomspensioenuitkering (plus eventueel opgebouwd partnerpensioen) verdeeld. In de tekst van het wetsvoorstel wordt geen onderscheid gemaakt tussen situaties waarin de pensioenuitkering al is ingegaan en situaties waar dit nog niet het geval is. In beide gevallen krijgt de verdelingsgerechtigde via conversie een zelfstandige pensioenaanspraak. Dit impliceert dat zowel de ingangsdatum als de einddatum van dit geconverteerde pensioen gekoppeld is aan de leeftijd van de verdelingsgerechtigde partner. In geval deze partner nog niet de pensioengerechtigde leeftijd heeft zoals die in de betreffende pensioenregeling is opgenomen, komt het dus nog niet tot uitbetaling. In het algemeen deel van de memorie van toelichting (blz. 35) wordt echter gesuggereerd dat de verdelingsgerechtigde partner ook zou kunnen opteren voor het wel gelijk vanaf de scheiding uitbetaald krijgen van de uitkering (door “een kopie van de polis van de verdelingsplichtige”), dus ook als de pensioengerechtigde leeftijd nog niet is bereikt. De wettekst laat daar echter geen ruimte voor. In de toelichting staat weliswaar “Indien de verdelingsgerechtigde uit kostenoverwegingen een kopie van de polis van de verdelingsplichtige wenst, dan is dat uiteraard de eigen keuze.”, maar in de wettekst komt die keuzemogelijkheid niet terug. DNB beveelt aan deze inconsistentie op te lossen. Daarnaast is niet duidelijk wat precies moet worden verstaan onder die kopiepolis (met name omtrent ingangs- en einddatum).

In de rekenregels voor premieovereenkomsten moet rekening worden gehouden met lifecycles in beleggingen

In de memorie van toelichting wordt aangekondigd dat er rekenregels komen voor de verdeling van pensioen bij premieovereenkomsten. In die rekenregels

Datum

23 april 2019

Ons kenmerk

T027-1551827195-797

zal rekening worden gehouden met het rendement over de huwelijkse periode, door “een berekening te maken van het actuele spaarsaldo verminderd met de participaties bij aanvang van het huwelijk tegen de actuele koers”. Deze formulering suggereert een rekenmethodiek waarin geen rekening wordt gehouden met de praktijk dat voor jonge deelnemers risicovoller wordt belegd dan voor ouderen, waardoor de facto van een hoger (en risicovoller) rendement wordt uitgegaan dan de deelnemer in die periode feitelijk heeft gemaakt (op basis van de toegepaste lifecycle). Daarnaast betwijfelt DNB of uitvoerders in alle gevallen beschikken over deze gegevens m.b.t. het aantal participaties en koersontwikkeling. Een alternatieve – en eenvoudiger - methode zou zijn om de aangroei in DC-kapitaal over de huwelijkse periode te verdelen.

Onduidelijk is hoe de pensioenuitvoerder invulling moet geven aan instemmingsrecht bij afwijkende afspraken

Het conceptwetsvoorstel bepaalt dat na scheiding standaard de helft van het tijdens huwelijk opgebouwde ouderdoms- en nabestaandenpensioen via conversie naar de ex-partner gaat. Echter, partijen kunnen afwijkende afspraken maken: zij kunnen kiezen voor een andere periode dan de huwelijkse, of een ander deel dan de helft van de pensioenopbouw. Er geldt een instemmingsrecht voor de pensioenuitvoerder bij afwijkende afspraken, doch alleen indien deze inhouden dat bij de conversie meer dan de helft van het pensioen wordt toebedeeld aan de ex-partner. In dat geval verschuift er meer risico van de verdelingsplichtige naar de verdelingsgerechtigde dan bij de standaardconversie het geval zou zijn, hetgeen een risico op antiselectie impliceert. In de eerste plaats kan betwijfeld worden of in de praktijk behoefte bestaat aan de mogelijkheid om de ex-partner meer ouderdomspensioen toe te delen dan de helft. Indien die behoefte er niet is, is antiselectie niet aan de orde en is het dus ook niet nodig om een instemmingsrecht te regelen voor de pensioenuitvoerder. In de tweede plaats is het de vraag hoe pensioenuitvoerders het instemmingsrecht in moeten vullen. Het conceptwetsvoorstel laat dit in het midden. Kan de pensioenuitvoerder instemming weigeren in alle gevallen van verschuiven van risico? Of alleen als er aanwijzingen zijn dat door die

Datum

23 april 2019

Ons kenmerk

T027-1551827195-797

verschuiving het risico daadwerkelijk groter wordt? Moet de pensioenuitvoerder een redelijk gebruik maken van deze vetomogelijkheid (zoals in de parlementaire geschiedenis op de huidige wet verevening pensioenrechten bij scheiding is opgemerkt), en wat houdt dat dan in? Meer duiding is wenselijk om te voorkomen dat pensioenuitvoerders hier op verschillende wijze invulling aan geven.

De pensioenuitvoerder die een klein bijzonder partnerpensioen uitruilt voor ouderdompensioen zou geen kosten in rekening mogen brengen

Het wetsvoorstel regelt een recht voor de pensioenuitvoerder om een klein bijzonder partnerpensioen om te zetten in een klein ouderdompensioen (het nieuwe 60 lid 5 PW) zodat het vervolgens via automatische waardeoverdracht (70a PW) kan worden overgedragen naar de pensioenuitvoerder waar betrokkene zelf pensioen opbouwt. Dit recht biedt de pensioenuitvoerder de mogelijkheid om de administratie op te schonen van kleine bijzondere pensioenaanspraken. Het zou niet redelijk zijn als de pensioenuitvoerder hiervoor kosten in rekening zou brengen bij de gerechtigde op deze kleine pensioenaanspraak. Daarom beveelt DNB aan wettelijk te regelen dat dit niet toegestaan is. Voor andere vormen van uitruil die de wet kent mogen wel kosten in rekening worden gebracht, maar daarbij gaat het dan ook om keuzes die betrokkene zelf maakt.

Hoogachtend,

en met vriendelijke groet,

FX3CC #6611XDX#DD#DDDD#

MINISTERIE VAN SZW
25 APR. 2019
SCANPLAZA

Retouradres: Postbus 98, 1000 AB Amsterdam